

Διάρκεια 2 διδακτικές ώρες (ανά ενότητα)

Στόχοι

Οι μαθητές να απολαύσουν αισθητικά τα λογοτεχνικά κείμενα. Να αντιληφθούν τη μαγεία και την ολότητα της φύσης. Να προσεγγίσουν διαθεματικά τη γνώση. Να αναπτύξουν δημιουργική, κριτική και αναστοχαστική σκέψη. Ν' αποκτήσουν οικολογική συνείδηση και να προστατεύουν το περιβάλλον. Να αποτελέσουν οι ήρωες των κειμένων πρότυπα προς μίμηση ή προς αποφυγή στη διαμόρφωση των δικών τους στάσεων απέναντι στη ζωή.

Υλικά- Εργαλεία

Λογοτεχνικά αποσπάσματα από το βιβλίο της Γλώσσας της Γ΄ Δημοτικού, λογοτεχνικά βιβλία, φύλλα εργασίας, χαρτόνια, χαρτόκουτα, σύρμα πίπας, δίχτυ από ανθοδέσμη, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, λαδοπαστέλ, ψαλίδια, κόλλες ....

Περιγραφή

Διαβάζουμε αποσπάσματα από το βιβλίο της Γλώσσας της Γ΄ τάξης και απ' άλλα βιβλία παιδικής λογοτεχνίας. Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες για την κάθε δραστηριότητα. Σε ένα δίωρο γίνεται επεξεργασία του κειμένου, αναδεικνύονται οι αξίες και οι μαθητές εκφράζονται με διάφορους τρόπους και υλικά.

Το δέντρο που έδινε (του Silverstein Shel, Δωρικός)

Αρχικά έγινε ανάγνωση και επεξεργασία (νοημάτων και συναισθημάτων) του βιβλίου. Σ' αυτό περιγράφεται η σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα σ' ένα δέντρο κι ένα παιδί καθώς μεγαλώνουν μαζί. Αμέσως μετά ο κάθε μαθητής ζωγράφησε πάνω σε μια χαρτονένια καρδιά μια σκηνή από το βιβλίο που του άρεσε. Τέλος οι καρδιές αυτές έγιναν πέταλα λουλουδιών. Ο βλαστός τους ήταν από σύρμα πίπας και το χορτάρι ένα πράσινο δίχτυ ανθοδέσμης.

Ο εγωιστής Γίγαντας (από «Τα απίθανα μολύβια», δεύτερο τεύχος Γλώσσας Γ΄ τάξης, 27-28 σελ.)

Η αισθητική αξία των πράσινων γωνιών, η έλλειψη χώρων πρασίνου για παιχνίδι, αλλά και το πώς ο εγωισμός μάς κρατά μακριά από τους άλλους ανθρώπους, αποτυπώθηκαν με εικαστική δημιουργία και λόγο. Αξιοποιήθηκαν τα βιώματα των μαθητών για την καλύτερη κατανόηση των μεγάλων αυτών περιβαλλοντικών προβλημάτων και τη διαμόρφωση στάσεων ζωής με δέσμευση για δράση στην καθημερινή τους ζωή. Στη συνέχεια όλοι μαζί έφτιαξαν τον κήπο ακούγοντας τα κονσέρτα “χειμώνας” και “άνοιξη” από “Τις τέσσερις εποχές” του Βιβάλντι. Συγκεκριμένα πάνω σε έναν αρκετά μεγάλο τετράγωνο δίσκο από τούρτα, αφού τον έστρωσαν με τεχνητό γκαζόν, κόλλησαν τα φυτά και τα δέντρα που

έφτιαξε ο καθένας. Για να τα κατασκευάσουν, χρησιμοποίησαν φελλούς για κορμούς θάμνων, ρολά από χαρτί για κορμούς δέντρων, δίχτυ από ανθοδέσμη, πανιά και χαρτιά για φύλλωμα, σύρμα πίπας για βλαστό, φυσικά υλικά όπως άνθη από αγριολούλουδα... αλλά και χάντρες, πούλιες κ.ά. Επίσης έγραψαν και ζωγράρισαν χαϊκού με θέμα τον κήπο. Μ' αυτές τις δραστηριότητες έκαναν προτάσεις διαμόρφωσης πράσινων γωνιών για παιχνίδι. Τις επόμενες μέρες έγραψαν και ζωγράρισαν ταμπέλες, τις οποίες στη συνέχεια κρέμασαν στα δέντρα και στους θάμνους του κήπου.

Το περιβάλλον του Σαμίχ (από το Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων «Στο σχολείο του κόσμου», 154-157σελ.)

Στο κείμενο αυτό γίνεται αναφορά στη λεύκα, τη ροδιά, την πορτοκαλιά και τις ξαδέλφες της. Τα δέντρα αυτά στη συνέχεια οι μαθητές τα γνώρισαν μέσα από πίνακες ζωγραφικής, τραγούδια και μύθους. Επίσης εκτός από την ωφέλεια του περιβάλλοντος, ανακάλυψαν κι εναλλακτικές χρήσεις του: τόπος όπου μπορούν ν' αναπτυχθούν φιλικές και κοινωνικές σχέσεις, αλλά και πηγή έμπνευσης για εικαστικές δημιουργίες. Αξιοποιήθηκαν οι γνώσεις κι οι εικόνες των μαθητών από τα περιβάλλοντα της περιοχής. Τέλος ζωγράρισαν με ξυλομπογιές και μαρκαδόρους περιβάλλοντα.

Ένα φύλλο που το έλεγε Φρέντυ (από το Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων «Στο σχολείο του κόσμου», 12-13σελ.)

Η βιοποικιλότητα των δέντρων, τα αγαθά που μας δίνουν, τα χρώματά τους που αλλάζουν με την εναλλαγή των εποχών, ο κύκλος της ζωής... ήταν κάποια από τα θέματα που συζητήθηκαν. Σε φύλλο εργασίας οι μαθητές ζωγράρισαν με ξυλομπογιές τον Φρέντυ σε κάθε εποχή, αφού πρώτα είδαν δέντρα γνωστών ζωγράφων στις τέσσερις εποχές του χρόνου. Η μαγεία και η ολότητα της φύσης ξεδιπλώθηκε μπροστά στα μάτια των μικρών μαθητών.

Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης (από «Τα απίθανα μολύβια», β' τεύχος Γλώσσας Γ' τάξης, 64-65σελ.)

Η έννοια του ενεργού μαθητή και πώς ένα κοινό όραμα ενεργοποιεί τόσους πολλούς και διαφορετικούς ανθρώπους αναδύθηκε από τη μελέτη του κειμένου. Οι μαθητές κατέστρωσαν σχέδια για τη διαμόρφωση και τη χρήση του σχολικού κήπου και δεσμεύτηκαν ότι θα εμπλέξουν όλη την εκπαιδευτική κοινότητα.

Μικρομαγειρέματα (από «Τα απίθανα μολύβια», β' τεύχος Γλώσσας Γ' τάξης, 39-40 σελ.)

Με αφορμή το έθιμο της κυρα-Σαρακοστής οι μαθητές γνώρισαν καλύτερα τα όσπρια και τα δημητριακά. Για υλικά χρησιμοποίησαν χαρτόνι, διαφανή πουγκάκια, όσπρια και δημητριακά. Ένα ζευγάρι παιδιών ζωγράφισε τη μεγεθυμένη χάρτινη φιγούρα της κυρα-Σαρακοστής. Στη συνέχεια μια ομάδα παιδιών γέμισε τα πουγκάκια με όσπρια και δημητριακά. Έπειτα μια άλλη ομάδα τα κόλλησε πάνω στα πόδια της κυρα-Σαρακοστής. Η τελευταία ομάδα έγραψε τα αυτοκόλλητα με τα ονόματά τους και τα κόλλησε πάνω στα πουγκάκια. Τις επόμενες μέρες έγραψαν συνταγές για σαλάτες, όσπρια, λαδερά, γλυκά του κουταλιού, μαρμελάδες...

Ο κήπος των μεταμορφώσεων (Ζωή Βαλάση, Κέδρος)

Το βιβλίο αυτό της Ζωής Βαλάση αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για ζωγραφική, δραματοποίηση, δημιουργική γραφή Οι “φυτομυθολογίες” που έγραψαν οι μαθητές δημοσιεύτηκαν στη σχολική εφημερίδα του σχολείου «Το ουράνιο τόξο».

Καλή όρεξη (από «Τα απίθανα μολύβια» τρίτο τεύχος Γλώσσας Γ τάξης, 40-41 σελ.)

Οι μαθητές γνώρισαν τις ομάδες των τροφών και πώς αυτές χτίζουν την πυραμίδα της διατροφής. Διαφημιστικά φυλλάδια των σουπερ μάρκετ αποτέλεσαν την πρώτη ύλη για την κατασκευή της διατροφικής πυραμίδας με την τεχνική του κολάζ.

Το «βιβλιόδεντρο»

Οι μαθητές αφού διάβασαν τα περισσότερα από τα βιβλία του εκπαιδευτικού σάκου «Δέντρα και δάση» του Προγράμματος **Βιβλία σε ρόδες**, που έμεινε στην τάξη ένα μήνα, έγραψαν βιβλιοπαρουσιάσεις σε μορφή φύλλου. Ακολούθησε η δημιουργία ενός εικαστικού δέντρου με χαρτόκουτο για κορμό, φυσικά κλαδιά αμυγδαλιάς και φύλλωμα τις βιβλιοπαρουσιάσεις.

Δάσος από αφίσες

Με αφετηρία την αφίσα του προγράμματος **Βιβλία σε ρόδες** έφτιαξαν ένα δάσος από αφίσες με δέντρα, πάνω στα κλαδιά των οποίων έγραψαν τους τίτλους των βιβλίων που διάβασαν. Ζωγράρισαν επίσης τους ήρωες και τα αντικείμενα που τους εντυπωσίασαν θετικά ή αρνητικά.

Αξιολόγηση

Οι δραστηριότητες άρεσαν πολύ στα παιδιά. Ενεργοποιήθηκαν κι οι λιγότερο επιμελείς μαθητές. Κατάφεραν να εκφραστούν λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά. Έμαθαν να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά, να προτείνουν λύσεις, να παίρνουν μέτρα για τη φροντίδα και την προστασία του κήπου.

Φωτογραφικό υλικό

Ο κήπος του Εγλωιστή Γίγαντα

Το δέντρο που έδινε

Το δέντρο που έδινε

Μικρομαγειρέματα

Το περιβάλλον του Σαμίχ

Παράξενα φυτά

Δάσος από αφίσες

Βιβλιόδεντρο